

РЕШЕНИЕ

№ 10495

гр. София, 26.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 63 състав, в публично заседание на 26.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитрина Петрова

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **9663** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

във връзка с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците

(ЗУБ).

Образувано е по жалба от У. Г., ЕГН [ЕГН], придружен непълнолетен към датата на подаване на жалбата, гражданин на Руската Федерация, чрез адв. Б. К., назначена за представител по чл. 25 от ЗУБ с Решение № 22-207-13566 от 21.11.2022г., срещу Решение № 12808/29.08.2023г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ при МС).

В жалбата се твърди, че оспореното решение, с което се отказва предоставянето статут на бежанец и на хуманитарен статут е незаконосъобразно, тъй като не е мотивирано, постановено е при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и нарушение на материалноправните разпоредби на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, чл. 1а от Женевската конвенция за статута на бежанците и Директива 2011/95/ЕС. Възражава се срещу незаконосъобразните изводи, направени от административния орган, че за жалбоподателката Г. не съществува реален риск, че не е изложена на преследване по политически и други причини, че няма данни обстановката в страната да е неблагоприятна, както и че няма причини от хуманитарен характер за предоставяне на международна закрила.

В съдебно заседание жалбоподателят У. Г., редовно призована се явява лично и със служебен защитник адв. К., поддържа жалбата, намира обжалваното решение за противоречиво, постановено при несъответствие с фактите от бежанската ѝ история. Изтъква, че жалбоподателката в страната ѝ по произход е изложена на реална

опасност на политически посегателства и преследване, защото е получавала лични заплахи.

Ответникът - Председателя на Държавната агенция за бежанците към Министерски съвет, чрез процесуален представител юрк. Г. оспорва жалбата и моли съда да остави в сила оспореното решение като правилно и законосъобразно. Поддържа извода, че за жалбоподателката не са налице предпоставките по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

СГП редовно и своевременно уведомена, се представлява от прокурор Пламен Райнов, който моли съда да остави в сила оспореното решение.

Административен съд София – град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира следното от фактическа страна:

С молба с вх. № РД 09-4241/09.11.2022г. на РПЦ – С., У. Г., придружен непълнолетен /към датата на регистрацията/, от женски пол, [дата на раждане] , в [населено място], Русия, гражданка на Русия, вероизповедание: християнка-православна, семейно положение - неомъжена, ЛНЧ [ЕГН], е поискала предоставяне на международна закрила. Личните ѝ данни са установени въз основа на представен руски паспорт. В полза на производството молителката е представила и заявление от движението „За свободна Русия“ в което упоменато, че майката на кандидатката е изпълнителен секретар на координационния съвет на движението и е поискано от Република България да предостави „убежище в статус на бежанец“ на молителката и нейната майка. Представени са и снимки показващи участието на кандидатката във въпросното движение на територията на Република България. Представени са и съдебни документи от които е видно, че молителката е получила правота да напусне Русия и да се присъдени към майка си предвид факта, че родителите ѝ са разведени. Представен е и снимков материал (под формата на скрийншот) с кореспонденция между молителката и нейния баща. Също така по личното дело на кандидатката е приложен и социален доклад от страна на Дирекция „Социално подпомагане“ - [населено място].

На територията на Република България молителката е придружавана от своята майка Л. Р., [дата на раждане] , гражданка на Русия, ЛНЧ [ЕГН], която е потвърдила всички действия на непълнолетната си дъщеря.

В административното производство чужденецът е представляван от адв. Б. К., определена за нейн представител от Председателя на националното бюро за правна помощ на осн. чл. 25, ал. 1 от ЗПП, с Решение № 22-207-13566 от 21.11.2022г. На основание чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето, с писмо № УП21945/18.11.2022г. е уведомена Дирекция „Социално подпомагане“-Б. за подадената молба за международна закрила от непридружения непълнолетен чужденец.

В хода на административното производство е проведено интервю с оспорващата на 23.11.2022г., в присъствието на назначения му представител по чл. 25 ЗУБ, преводач и майката на У. Г..

На проведено интервю оспорващият посочва, че е напуснала легално Русия за последен път през месец септември 2020г. с директен полет до Република България. Твърди, че през 2013г. нейната майка била закупила недвижим имот в [населено място] и постоянно пътували между Русия и Република България, заявява, че на по-късен етап получила и правото за продължително пребиваване на българска територия. Посочва, че на 07.11.2022г. се е отказала от това си пребиваване.

Сочи още, нейният баща ѝ оказвал физическо и психическо насилие, като целта била да създаде проблеми на майка ѝ, за да я накара да спре да се заминава с протестна дейност в България. В тази връзка, според твърденията на търсещата закрила, майка ѝ подала жалба срещу баща ѝ, като той не бил лишен от родителски права, но за нейн попечител била избрана майка ѝ. Освен гореизложеното руската гражданка посочва, че тук в България, тя и нейният родител получавали заплахи от свои съграждани /познати и непознати/ относно участието им в движението „За свободна Русия“.

Мотивира молбата си за закрила най-вече с политически причини. По време на проведеното с чуждата гражданка интервю, нейната майка е заявила, че в Русия през 2015г. била организатор на стачка на шофьори на тежкотоварни камиони. Стачката продължила два месеца след което органите за сигурност започнали според думите ѝ „да мачкат организаторите“ и също така била заплашвана, че ще бъде репресирана, а дъщеря ѝ изпратена в социален дом.

Със становище с рег. № УП21945/09.03.2023г. от главен експерт в отдел „ПМЗ- О. К.“ до председателя на Държавна агенция за бежанците на Министерски съвет е направено предложение на чужденеца да му се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С оспореното в настоящото производство Решение № 12808/29.08.2023г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Водещият административното производство орган установява, че за заявителката У. Г. не са налице предпоставките за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ. От фактите, посочени в бежанската история и другите доказателства по преписката, той не достига до категоричен извод за наличието на основателни опасения от преследване по някое от визираните в нормата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ основния. Обсъжда, че твърденията на чуждата гражданка, че е против настоящия руски президент и провежданата от него политика не е основание да се приеме че тя е политически преследвана. Органът заключава, че заявителката У. Г. опитва да придаде политически мотив на влошените си лични взаимоотношения. При преценяване на събраните от него доказателства се извежда липсата на официално издирване на молителката от руските власти и отсъствие на постановена осъдителна присъда срещу нея.

Твърденията на кандидатката, че е член на движението „За свободна Русия“ и е участвала в множество протестни митинги във В. и С. и въз основа на това - е получавала заплахи от познати и непознати свои сънародници, не се приемат за достоверни. Органът намира, че единствената цел на участието във въпросните мероприятия е да бъде дадена политическа достоверност на бежанската история. Макар да твърди, че е напуснала Русия по политически причини, кандидатката изрично е посочила, че там не е имала никаква политическа дейност, също така не е била задържана арестувана или съдена по каквато и да било причина.

В оспореното решение е направен и мотивиран извод, че молителката У. Г. не обосновава опасения от преследване по причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ: раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Заявените от нея конкретни обстоятелства не могат да се свържат с нито една от тези причини. Спрямо нея не е установено

преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2 -, ал. 5 от ЗУБ, както и риск от бъдещо такова, притесненията за живота и сигурността на руската гражданка в страната ѝ на произход не са относими към признаване на качеството ѝ на бежанец и предоставяне на закрила като такава по смисъла на чл. 8 от ЗУБ.

Председателят на ДАБ заключава, че доколкото У. Г. е наясно с вътрешните проблеми на Русия по отношение на човешките права, с нападението над У. и с неблагоприятно външнополитическо положение, търси удобен повод да състави собствена бежанска история, основана на няколко общоизвестни проблемни аспекта от вътрешната и външната политика на страната ѝ на произход. Поради изложеното счита, че искането ѝ за предоставяне на бежански статут следва да се отхвърли като неоснователно.

Приема се, че за чужденца не са налице предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, защото няма данни да е била принудена да напусне Русия по причини, че там е била изложена на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция. Липсват категорични доказателства, за наличие на конкретна заплаха за живота, сигурността и свободата ѝ, както и за опасност от наказание като изтезание или други форми на нечовешко и унижително отношение.

Съгласно чл. 9, ал. 2 от ЗУБ, субектите на тежките посегателства могат да са както държавата, така и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Тежки посегателства могат да се извършват и от недържавни субекти, но само ако може да бъде доказано, че държавата и/или контролиращите партии организации, включително и международни организации не могат или не желаят да предоставят закрила срещу тежки посегателства. Бежанската история на чужденката не е подкрепена от доказателства в този смисъл.

В допълнение органът разглежда случая на У. Г. и в хипотезата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ във връзка с чл. 15, б "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Въз основа на справка вх. № ЦУ-780/06.06.2023г. на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ при МС решаващият орган преценява актуалната обстановка в Русия, при което изключва наличието на въоръжен вътрешен или международен конфликт, който да се характеризира с безогледно насилие до такава степен, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самият факт на пребиваване там, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. Поради това искането на У. Г. за закрила и в тази му част също се признава за неоснователно и с оглед на изложено се приема отсъствие на предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

В оспореното решение е обоснована и липсата на предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като и не е посочила член от семейството си да има предоставена закрила в Република България. Посочените от нея лични мотиви за желанието ѝ да живее в Република България заедно със своята майка, не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставянето на статут по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ.

При преценката на молбата е взето предвид положението на ненавършилото пълнолетие лице и е посочено, че следва да се съобрази и принципът за висшия

интерес на детето. В конкретния случай е преценено, че висшият интерес на детето е, че то трябва да продължи да живее в семейна среда заедно със своята майка с оглед запазване целостта на семейството.

По делото са приети: преписката, образувана по молба за международна закрила, както доказателства за част от дейността на движението „За свободна Русия“, ведно със снимков материал, актуална справка вх. № МД-02-105/18.02.2025г. от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС.

Процесното решение е връчено на жалбоподателя на 20.09.2023г., а жалбата срещу него е подадена до Административен съд София – град на 29.09.2023г.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от лице имащо правен интерес от оспорването на процесното решение, в законоустановения срок.

По отношение на основателността на жалбата:

Оспореното решение е издадено от компетентен орган по чл. 75 от ЗУБ, в изискуемата писмена форма и съдържа фактическите и правни основания, на които се е позовал административния орган. Решението е постановено при спазване на изискванията за форма, съдържа фактически и правни основания за постановяването му. Не се констатира съществени нарушения на процесуални норми, обосноваващи отмяната му като незаконосъобразно.

Производството е протекло при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е интервю с молителя – придружен непълнолетен, в присъствието на служебно назначен адвокат на основание чл. 25, ал. 2 ЗПП вр. с чл. 23, ал. 2 вр. с чл. 25, ал. 1 и ал. 3, т. 2 и т. 3 ЗУБ, преводач и майката на жалбоподателката, като в последствие е изготвен и социален доклад. По време на интервюто на чужденеца е предоставена възможност да изложи съображенията си относно неговата молба за предоставяне на международна закрила. В решението се сочат както фактически, така и правни основания за издаването му. В този смисъл административният орган е изпълнил задължението си при произнасяне по молбата за статут на бежанец и хуманитарен статут да извърши всестранна и задълбочена преценка на всички относими факти, свързани с личното положение на чужденеца с държавата по произход, поради което съдът приема, че няма допуснато съществено процесуално нарушение.

По отношение на съответствието на оспореното решение с материалния закон, съдът намира следното:

За да издаде оспореното решение, административният орган е приел, че У. Г. не е доказала наличието на предвидените в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, предпоставки, поради което е отхвърлил молбата и за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Според константната практика по подобни казуси молбите на гражданите на Руската Федерация за предоставяне на закрила следва да бъдат разглеждани на индивидуален принцип. Като лица в потенциален риск се определят такива, свързани с опозиционни партии и групи, активисти за правата на човека, явни и скрити противници на официалната власт, журналисти, представители на ЛГБТ организации и т.н.

По силата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност

към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

В, ал. 5 на същия член законодателят е регламентирал действията, които могат да се квалифицират като преследване. Сред тях са правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин (т. 2), наказателно преследване или наказания, които са не пропорционални или дискриминационни по т. 3, наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1-3 от ЗУБ.

Според, ал. 6 на чл. 8 от ЗУБ опасенията от преследване може да се основават на събития, настъпили, след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, особено ако се установи, че тази дейност представлява израз или продължение на убежденията или ориентацията, изразявани в държавата по произход, освен когато тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи международна закрила по този закон.

В оспореното решение са обсъдени частично изтъкнатите от У. Г. доводи, касаещи търсенето от нея право на закрила.

Безспорно е, че жалбоподателката не сочи обстоятелства, от които да се направи извод, че е имала проблеми с официалните власти или че е била преследвана, заради своята раса, религия, народност или за принадлежността ѝ към определена социална група.

От друга страна се установява, че нейната майка е била организатор на стачка на шофьори на тежкотоварни камиони още през 2015г. в Русия. Стачката продължила два месеца след което органите за сигурност започнали според думите ѝ „да мачкат организаторите" и също така била заплашвана, че ще бъде репресирана, а дъщеря ѝ изпратена в социален дом. Същата е член на движението „За свободна Русия" и е участвала в множество протестни митинги във В. и С. и въз основа на това е получавала заплахи от познати и непознати свои сънародници. Отделно от това, оспорващата е посочила, че нейният баща ѝ оказвал физическо и психическо насилие, като целта била да създаде проблеми на майка ѝ, за да я накара да спре да се заминава с протестна дейност в България.

Действително, принципното неприемане на войната и военните действия извършвани от една държава, само по себе си не е основание за предоставяне на статут на бежанец, по смисъла на ЗУБ. За да бъде предоставен такъв статут е необходимо да бъде безспорно установено, че лицето има основателни опасения от преследване заради тях. От приложената по делото административна преписка, както и от събраните гласни доказателства, е видно, че с жалбоподателката е проведено интервю, в което тя е посочила, че е напуснала Русия заедно с майка си, тъй като била несъгласна с политика на П. и открито изразявала недоволството си срещу неговото управление. Приложени са множество документи, че тя е член на Обществено-политическо движение "За свободна Русия", участвала е в митинги, организирани в подкрепа на украинските бежанци, в подкрепа на Навални и против П., заедно със своята майка.

Също така, в справка, представена от ДАБ, вх. № ЦУ-780/06.06.2023г., е отразено, че руските власти атакуват опозиционните политици и активисти с цел да им попречат да се кандидатира за изборни длъжности и/или да подкрепят други кандидати да направят това. Тези лица според източника често са обект на изфабрикувани наказателни дела и други форми на административен тормоз, предназначен да попречат на участието им в политическия процес, което е вид преследване по смисъла на чл. 8, ал. 5 ЗУБ. Изложената информация в официалните документи, съставени от дирекция при ДАБ и събраните доказателства установяват наличие на предпоставките за предоставяне на статут на бежанец на кандидата.

По отношение на частта, от оспореното решение, с което е отхвърлена молбата на У. Г. за предоставяне на хуманитарен статут, съдът намира следното:

Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Настоящият състав счита, че в процесния случай не са налице основанията за предоставяне на закрила по отношение на У. Г. на осн. чл. 9 ЗУБ. Това е така, защото по делото няма данни чужденката да е била принудена да напусне Русия по причини, че там е била изложена на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция. Действително по делото липсват доказателства за наличие на конкретна заплаха за живота, сигурността и свободата ѝ, както и за опасност от наказание като изтезание или други форми на нечовешко и унизително отношение. При издаването на оспорения административен акт административният орган е обсъдил ситуацията в страната по произход на У. Г. и е достигнал до правилния извод, че не са налице предпоставки по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ. Няма основание да се счете, че ако бъде върната в Русия, поради самия факт на присъствието си на територията на държавата кандидатката за закрила ще бъде изложена на реална опасност от посочените заплахи.

Правилно административният орган, позовавайки се на информацията от официалните справки, е преценил, че актуалната обстановка в Русия изключва наличието на въоръжен вътрешен или международен конфликт, който да се характеризира с безогледно насилие до такава степен, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самият факт на пребиваване там, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. Именно поради това искането на У. Г. за предоставяне на закрила в тази му част е неоснователно.

Въз основа на материалите по делото, по отношение на чужденката не са налице и предпоставките за предоставяне на статут по чл. 9, ал. 6 ЗУБ, тъй

като молителката не е посочила член от семейството си да има предоставена закрила в Република България. Също така, посочените от нея лични мотиви за желанието ѝ да живее в Република България заедно със своята майка, не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставянето на статут по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ.

Изложеното мотивира съдът да приеме, че жалбата в тази ѝ част е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2 и пр. 4 от АПК, Административен Съд С. – град, I отделение, 63-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на У. Г., ЕГН [ЕГН], срещу Решение № 12808/29.08.2023г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, в частта, в която на оспорващата е отказано предоставяне на статут на бежанец.

ВРЪЩА делото като преписка на председателя на ДАБ за постановяване на ново решение, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на У. Г., гражданка на Руската Федерация срещу Решение № 12808/29.08.2023г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците (ДАБ) при МС, в частта, в която на същата е отказано предоставяне на хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: